

Luomulihan arvoketjutyöryhmä

27.11. 2014 klo 10.00-11.30

MTK

Työryhmän kokoonpano

Nimi	Paikalla 19.11.
Petteri Mäkelä, naudanlihan tuottaja	
Fredrik von Limburg Stirum	x
Arto Jokinen, L'uomu Nokka	x
Pasi Tamminen, Tamminen (pj.), Jari Kousa	x
Riikka Niemi, HK-Ruokatalo	
Timo Marttinen, Krunex	
Susanna Vehkaoja, Atria	x
Peter Westerholm, Pajuniemi	x
Jan Westman, West Chark	
Markku Louhi, SOK	x
Johanna Holopainen, Ruokakesko	x
Ulla-Maija Leskinen; ProAgria	
Essi Parviainen, Agrimarket	
Jukka Markkanen, MTK	
Katarina Rehnström, Luomuliitto	x
Merja Manninen, Evira	x
Minna Nurro, Pro Luomu ry	x
Marja-Riitta Kottila, Pro Luomu ry	x

Asialista

- Katsaus markkina- ja tuotantotilanteeseen
- Seleenin puutokset ja orgaaninen seleeni
- Ajankohtaiset asiat luomusäädösten uudistamisesta
- Ehdotukset käsiteltäviksi aiheiksi Luomuvalvonnan sidosryhmäpalaveriin (19.1.2015)
- Vuoden 2015 toiminnan linjauksia
- Seuraava kokous

Markkinatilanne

- Luomulihan myynti vähittäiskaupassa on piristynyt hieman loppuvuoden aikana, mutta v. 2015 asetetut tavoitteet tuskin täyttyvät. Kuluttajat ovat varovaisia rahankäytössään.
- Luomulihan suoramyynti on lisääntynyt ja alalle on tullut uusia toimijoita.
- Keskisuurten lihayritysten luomutuotanto pysynee ennallaan v. 2015. Suurilla lihataloilla on vaikeuksia löytää luomueläinten lihalle markkinoita.
- Luomulihan tuotannon odotetaan pysyvän ensi vuonna samalla tasolla kuin tänä vuonna. Pitemmällä aikavälillä luomulihan tuotanto saattaa kasvaa, sillä tavanomaisten emolehmätilojen hyvinvointituet laskevat v. 2015, mikä voi saada tilat kiinnostumaan luomusta tosissaan.
- Luomussakin kannattaisi erikoistua johonkin, esim. rotulihaan.
- Mallia ulkomailta? Esimerkiksi Tanskassa luomulihan myynti on noussut tänä vuonna noin 20 %.

Seleenit

- Maa- ja metsätalousministeriö sallii orgaanisen seleenin lisäämisen luomukotieläinten rehuihin eläinsuojelullisin perustein, vaikka orgaaninen seleeni ei toistaiseksi ole EU:n luomuasetuksen mukaisten sallittujen rehuaineiden listalla.
- Ministeriön päätöksen taustalla Valion teettämä tutkimus, jossa todettiin luomulypsykarjojen maidon alhainen seleenipitoisuus. Seleenin puute voi aiheuttaa eläimille ja myös ihmisille terveydellisiä ongelmia.

Ajankohtaiset asiat

luomusäädösten uudistamisesta

- Komission asetusesityksellä on oikeansuuntaiset ja kunnianhimoiset tavoitteet.
- Esityksen ehdotukset kuitenkin vähentävät joustavuutta, lisäävät epävarmuutta ja aiheuttavat suuria muutoksia nykykäytäntöihin, joten ne riskeeraavat luomun kasvua.
- Syksyn aikana esitystä on käsitelty EU:ssa monella tasolla. Puheenjohtajamaa on tehnyt useita kompromissiesityksiä, jotka ovat vieneet asiaa toivottuun suuntaan. Esityksestä on jätetty pois esimerkiksi vaatimus koko tilan siirtämisestä luomuun ja tavanomaisia lisäysaineistoja sekä jalostuseläimiä koskevien poikkeuslupien poistaminen. Sen sijaan esim. komissiolle delegoitujen säädösten ja toimeenpanosäädösten aiheuttama epävarmuus siitä, mistä oikein päätetään on yhä olemassa.
- Esitys edellyttää yhä luomualan yrityksiltä ympäristöjärjestelmää (paitsi jos lv < 10 milj. €). Työryhmän mielestä ympäristöjärjestelmä voi olla pk-yrityksille kankea ja nostaa kustannuksia.

Muuta ajankohtaista

- Ruotsalaiset ovat ehdottaneet, että savuaromin käyttö luomutuotteissa sallittaisiin. Työryhmä ei kannata ehdotusta.
- SEY työstää eläinten hyvinvointimerkkiä. Asiana se on hyvä, mutta vaatii valtavasti markkinointiresursseja merkin tunnetuksi tekemisessä. Työryhmä suhtautui asiaan epäillen.
- Luomuvalvonnan sidosryhmäpalaveri pidetään Evirassa 19.1.2015, ja käsiteltäviä aiheita toivotaan lähetettävän Eviraan etukäteen. Tapahtuman tavoitteena on saada valvontakäytäntöjä yhtenäistettyä.
- *Yksi aihe palaveriin:* asiakirjaselvityksessä käytetyt lomakkeet eivät ole täysin yksiselitteisiä luomueläinten osalta.

Vuoden 2015 toiminnan linjauksia

- Kuluttajalähtöistä arvoketjuyhteistyötä tiivistetään mm. hankerahoituksen avulla. Pilottikokeiluna v. 2014 lopussa toteutetaan luomulihan somekampanja, jonka tavoitteena lisätä kuluttajien tietoisuutta luomulihasta ja sen saatavuudesta.
- Myös tiedotusyhteistyötä pyritään lisäämään luomuarvoketjun sisällä.

Seuraavat kokoukset

- Arvoketjutyöryhmän seuraava kokous pidetään keskiviikkona 21.1.2015 klo 13 Ruokakeskon tiloissa (Keskusvarasto 2, Jokiniementie 31, Vantaa)